

Περίληψη

Θα επιχειρήσουμε μια σχηματική ανασκόπηση του όρου γυναικοκτονία, των κοινωνικών και πολιτισμικών εκφάνσεων της, των συγκεκριμένων νοσηματοδοτήσεων που έχει αποκτήσει στο δημόσιο λόγο στο ελληνικό πλαίσιο. Στη συνέχεια θα εντάξουμε την απήχηση του όρου και της ακτιβιστικής κινητοποίησης που έχει δημιουργήσει σε ευρύτερες θεωρητικές αναζητήσεις στο φεμινιστικό κίνημα όπου το σώμα, το στενά οικείο και το εδνο-συντροφικό βρίσκονται στο επίκεντρο. Γενικά, στο δημόσιο λόγο η φονική βία είτε εξατομικεύεται και παθολογοποιείται ως απόκλιση είτε περιορίζεται σε ολιστικές και απλουστευτικές ερμηνείες για την πατριαρχική κυριαρχία και στα επακόλουθα της. Ωστόσο, είναι πάντα μια κινούμενη, πολλαπλή, ύπουλη και καθημερινή δύναμη που ενσωματώνεται μέσα σε κανονικοποιημένες, φυσικοποιημένες και θεσμοθετημένες εννοιολογήσεις και πρακτικές. Οι γυναικοκτονίες είναι θεσμικά ένα αόρατο έγκλημα γιατί δεν καταγράφεται ως έμφυλο και σεξιστικό έγκλημα. Συνεπώς, η μη ορατότητα των παραμέτρων των έμφυλων ανθρωποκτονιών, τις καθιστά πολιτικά ανύπαρκτες και ηθικά ανυπόστατες. Η μη συστηματική καταγραφή τους και μετατροπή τους σε επίσημα «σκληρά» δεδομένα αποτελεί διαδικασία κανονικοποιημένης, δομικής, καθημερινής, συμβολικής, αόρατης βίας μέσα από την οποία η έμφυλη βία υπόρρητα νομιμοποιείται, γίνεται αποδεκτή, εντάσσεται στην καθημερινή ρουτίνα μιας αποσιώπησης (Farmer 2001, Schepers-Hughes 2004: 21). Η έννοια της κανονικοποιημένης και κατ'επέκταση κανονιστικής βίας διαφωτίζει τη πολυσύνθετη σχέση ανάμεσα στη φονική βία και στις λογοθετικές «οικονομίες της αναγνώρισης» (Ahmed 2000:6, Aizura 2014: 130) ή αλλιώς τις διαδικασίες κανονικοποίησης που αποκρύπτουν κάθε μορφή αναγνώρισης, αναπαράστασης και μνημόνευσης.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Ahmed S., 2000, *Strange Encounters: Embodied Others in Post-Coloniality*. London: Routledge.

Aizura A. A., 2014, «Trans feminine value, racialised others and the limits of necropolitics». Στο Haritaworn, J. et al. (επιμ.), *Queer Necropolitics*. Oxford: Routledge, σσ. 129-147.

Farmer P., 2001, «An Anthropology of Structural Violence». *Current Anthropology*, 45 (3): 305-325.

Froidevaux-Metterie C., 2018, *Le corps des femmes. La bataille de l'intime*, Paris, Philosophie magazine Éditeur.

Πεγκλίδου Α., 8/01/2019, «Η γυναικοκτονία δεν είναι νεολογισμός» (απάντηση στο «Γυναικοκτονία, αυτή η μάστιγα», protagon.gr, <https://www.protagon.gr/anagnwstes/i-gynaikoktonia-den-einai-neologismos-44341758409>)

Πεγκλίδου Α., 2021, «Γυναικοκτονίες στην πανδημία covid-19. Ένα σχόλιο για την καθημερινή βία σε εξαιρετικούς καιρούς», *Σύγχρονα Θέματα*, τχ. 153-154, <https://www.synchronathemata.gr/gynaikoktonies-stin-pandimia-covid-19-ena-scholio-gia-tin-kathimerini-via-se-exairetikoy-kairoys/>

Radford J., Russell D., 1992, *Femicide. The Politics of Woman Killing*, New York, Twayne Publishers & Macmillan, Buckingham, Open University Press.

Russell D., Harmes R., 2001, *Femicide in Global Perspective*, New York and London: Teachers College Press.

Russell D., 2008, “Politicizing the killing of females”, In PATH et al., *Strengthening Understanding of Femicide, Using Research to Galvanize Action and Accountability*, Washington, DC, Meeting April 2008, pp. 26–31.

Scheper-Hughes N., Bourgois P. (επιμ.), 2004, *Violence in War and Peace: An Anthology*. Oxford: Blackwell Publishing.